Avrasya Ma?aza Atmosfer Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Avrasya Ma?aza Atmosfer Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=17106

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Avrasya Ma?aza Atmosfer Ölçe?i, **h?zl? moda** tüketicilerinin ma?aza atmosferi unsurlar?na verdikleri önemi sistematik olarak ölçmek amac?yla Zeki Yüksekbilgili taraf?ndan 2016 y?l?nda geli?tirilmi? bir araçt?r. Ölçek geli?tirme çal??mas? sonucunda ba?lang?çtaki maddeler elenerek, dört ana faktör alt?nda toplanan 37 maddelik nihai forma ula??lm??t?r. Bu faktörler, bir perakende ortam?n?n fiziksel ve sosyal çevresini kapsayan **D?? Görünüm**, **?ç Görünüm (Ma?aza ?ç Tasar?m?)**, **Ma?aza ?çi Yerle?im (Ma?aza Düzeni) ve Te?hir**, ve **?nsan Faktörü** bile?enleridir. Ölçek, 5'li Likert tipi derecelendirme format?n? kullanmaktad?r.

Ölçek, pazarlama ve tüketici davran??lar? alan?nda, ma?aza atmosferinin tüketici alg?s? ve sat?n alma kararlar? üzerindeki kritik etkisini ampirik olarak incelemek için sa?lam bir ölçek geli?tirme arac? sa?lamaktad?r.

Anahtar Kelimeler

Ma?aza Atmosferi, H?zl? Moda, Tüketici Davran???, Ölçek Geli?tirme, Faktör Analizi, Yap?sal Geçerlik, Güvenilirlik, Perakende Pazarlama.

Yazarlar

Zeki Yüksekbilgili

Amaç

Avrasya Ma?aza Atmosfer Ölçe?i'nin temel amac?, h?zl? moda sektöründe faaliyet gösteren i?letmelerin tüketicilerinin, ma?aza atmosferini olu?turan çevresel ve sosyal unsurlara ne kadar önem verdiklerini ölçmektir. Bu ölçek, tüketicinin alg?sal önceliklerini belirleyerek perakendecilere ma?aza tasar?m ve yönetim stratejilerinde rehberlik etmeyi amaçlamaktad?r.

Ölçek, özellikle h?zl? moda alan?nda, fiziksel ma?aza ortam?n?n tüketici deneyimi üzerindeki etkisini bilimsel yöntemlerle ortaya koymak üzere tasarlanm?? olup, **ma?aza içi yerle?im** ve **insan faktörü** gibi detayl? bile?enleri kapsamaktad?r.

Yap?

Ölçek, h?zl? moda tüketicilerinin **ma?aza atmosferi** alg?s?na atfetti?i önemin çok boyutlu yap?s?n? ölçmektedir. Bu yap?, birbirini tamamlayan dört temel faktörden olu?maktad?r. Bu faktörler, ma?azan?n d?? cephesinden ba?layarak iç dinamiklerine kadar tüm atmosferik bile?enleri kapsamaktad?r.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Ölçülen ana yap? ?unlar? içerir: Ma?azan?n mimari özellikleri ve d?? görünümü (D?? Görünüm); iç tasar?m ögeleri (renkler, müzik, koku, temizlik) (?ç Görünüm); ürünlerin düzenlenmesi, trafik ak??? ve te?hir (Ma?aza ?çi Yerle?im); ve son olarak ma?aza personelinin davran??lar? ve bilgi düzeyi (?nsan Faktörü).

Geçerlik

Ölçe?in geçerlik çal??malar?, öncelikle **yap? geçerli?i** (construct validity) yöntemleri kullan?larak incelenmi?tir. Yap? geçerli?i, bir testin ölçmeyi amaçlad??? soyut bir kavram? veya faktörü do?ru ve anlaml? bir ?ekilde ölçebilme derecesini gösterir.

Yap? geçerli?ini sa?lamak ve do?rulamak amac?yla faktör analizinden yararlan?lm??t?r. Bu analizler, ölçek maddelerinin kuramsal olarak belirlenen faktörler alt?nda tutarl? bir ?ekilde topland???n? ve ölçe?in teorik yap?s?n? destekledi?ini göstermi?tir.

Güvenirlik

Ölçe?in güvenirlik analizleri, maddelerin iç tutarl?l???n? ve benze?ikli?ini de?erlendirmek üzere yap?lm??t?r. Güvenirlik analizinde ilk olarak **madde-toplam korelasyonu** yöntemi kullan?lm??t?r.

Madde-toplam korelasyonu, test maddelerinin ölçtü?ü özelliklerin homojenli?ini gösterir; maddelerin benze?ik olmas? test güvenirli?ini yükseltmektedir. Bu tür 5'li Likert tipi derecelendirme ölçeklerinde madde-toplam korelasyonu, Pearson korelasyon katsay?s? ile hesaplanarak ölçe?in güvenilirli?i teyit edilmi?tir.

Faktör Analizi

Ölçek, uygulanan faktör analizi sonucunda 5 maddenin elenmesiyle 37 maddelik nihai yap?s?na ula?m??t?r. Bu 37 madde, tüketicilerin ma?aza atmosferine verdikleri önemi ölçen 4 temel faktör alt?nda toplanm??t?r. Bu dört faktörün ölçekteki toplam varyans?n %61'ini aç?klad??? tespit edilmi?tir.

Faktörlerin da??l?m? ve madde say?lar? ?u ?ekildedir:

D?? Görünüm: 9 madde (b1-b9).
?ç Görünüm (Ma?aza ?ç Tasar?m?): 8 madde (c1-c8).
Ma?aza ?çi Yerle?im (Ma?aza Düzeni) ve Te?hir: 15 madde (d1-d7, d9-d15, d17).
?nsan Faktörü: 5 madde (e3-e7).

Ölçüm Arac?

ARABPSYCHOLOGY.COM

Test Türü: Geli?tirme (Ölçek Geli?tirme Çal??mas?)

Biçim: 37 maddeden olu?an 4 faktörlü ölçek.

Mevcut Dil: Türkçe

Popülasyon Grubu: H?zl? moda tüketicileri.

Ya? Grubu: Belirtilmemi?tir (Genel yeti?kin tüketici popülasyonu).

Popülasyon Detaylar?: H?zl? moda ürünlerini tüketen ve ma?aza atmosferi unsurlar?na önem veren bireyler.

Test Metodolojisi: 5'li Likert tipi derecelendirme ölçe?i kullan?lm??t?r. Derecelendirme format? ?öyledir:

Kesinlikle kat?lm?yorum
Kat?lm?yorum
Karars?z?m
Kat?l?yorum
Kesinlikle kat?l?yorum

Anahtar Kelimeler

Ma?aza ?ç Tasar?m?, D?? Görünüm, ?nsan Faktörü, Ma?aza Düzeni, Perakende Pazarlama, Likert Ölçe?i.

Yazarlar

Yazar ORCID Tan?mlay?c?s?: Bilgi mevcut de?ildir.

Kurum E-posta Adresleri: yuksekbilgili@gmail.com

Yaz??ma Adresi: Bilgi mevcut de?ildir.

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Ölçek, 2016 y?l?nda yay?mlanm??t?r. Ölçe?in kullan?m? için gerekli izinler ve olas? ücret bilgileri konusunda sorumlu yazar Zeki Yüksekbilgili ile do?rudan ileti?ime geçilmesi gerekmektedir.

Kaynaklar

Yüksekbilgili, Z. (2016). H?zl? moda tüketicilerinin ma?aza atmosferine verdikleri önemin ölçülmesi

ARABPSYCHOLOGY.COM

için bir ölçek geli?tirme çal??mas?: Avrasya Ma?aza Atmosferi Ölçe?i. *Akademik Sosyal Ara?t?rmalar Dergisi* ,*30*, 444-473. doi: 10.16992/ASOS.1326

Ölçe?in orijinal PDF dosyas?na buradan ula??labilir: avrasya-magaza-atmosfer-olcegi-toad.pdf

Avrasya Ma?aza Atmosfer Ölçe?i Maddeleri

Ölçekte kalan 37 soru, 4 faktör alt?nda toplanm??t?r:

D?? Görünüm Faktörleri (9 Madde)

B1- Benim için h?zl? moda i?letmesinin ismi önemlidir.
B2- Benim için h?zl? moda i?letmesinin tabelas? önemlidir.
B3- Benim için h?zl? moda i?letmesinin ma?aza giri?i önemlidir.
B4- Benim için h?zl? moda i?letmesinin vitrini önemlidir.
B5- Benim için h?zl? moda i?letmesinin bulundu?u binan?n boyutu önemlidir.
B6- Benim için h?zl? moda i?letmesinin bulundu?u binan?n mimarisi önemlidir.
B7- Benim için h?zl? moda i?letmesinin ma?aza boyutu önemlidir.
B8- Benim için h?zl? moda i?letmesinin bulundu?u yerde park olana?? olmas? önemlidir.
B9- Benim için h?zl? moda i?letmesinin ma?aza çevresi önemlidir.

?ç Görünüm (Ma?aza ?ç Tasar?m?) Faktörleri (8 Madde)

C1- Benim için h?zl? moda ma?azas?n?n tasar?m?nda kullan?lan yer dö?emeleri ve zemini önemlidir.
C2- Benim için h?zl? moda ma?azas?n?n tasar?m?nda kullan?lan renkler önemlidir.
C3- Benim için h?zl? moda ma?azas?n?n ???kland?rmas? önemlidir.
C4- Benim için h?zl? moda ma?azas?ndaki ses düzeyi önemlidir.
C5- Benim için h?zl? moda ma?azas?nda çalan müzikler önemlidir.
C6- Benim için h?zl? moda ma?azas?n?n kokusu önemlidir.
C7- Benim için h?zl? moda ma?azas?n?n s?cakl??? önemlidir.
C8- Benim için h?zl? moda ma?azas?n?n temizli?i önemlidir.

Ma?aza ?çi Yerle?im (Ma?aza Düzeni) ve Te?hir Faktörleri (15 Madde)

D1- Benim için h?zl? moda ma?azas?nda ürünlerin grupland?r?lma ?ekli önemlidir.
D2- Benim için h?zl? moda ma?azas?nda ma?aza trafi?i ve trafik ak??? önemlidir.
D3- Benim için h?zl? moda ma?azas?nda koridorlar?n da??l?m? önemlidir.
D4- Benim için h?zl? moda ma?azas?nda bo?luklar?n da??l?m? önemlidir.
D5- Benim için h?zl? moda ma?azas?nda bekleme alan? (oturma imkânlar?, çocuk alanlar? gibi...) önemlidir.

ARABPSYCHOLOGY.COM

D6- Benim için h?zl? moda ma?azas?nda ölü alanlar?n olmamas? önemlidir.
D7- Benim için h?zl? moda ma?azas?nda departmanlar?n yerle?imi (erkek, kad?n, çocuk, aksesuar gibi...) önemlidir.
D9- Benim için h?zl? moda ma?azas?nda kullan?lan i?aretler (yönlendirme i?aretleri) önemlidir.
D10- Benim için h?zl? moda ma?azas?nda duvar dekorasyonu önemlidir.
D11- Benim için h?zl? moda ma?azas?nda ürünlerin kullan?m k?lavuzlar? önemlidir.
D12- Benim için h?zl? moda ma?azas?nda ürünlerin fiyat etiketleri önemlidir.
D13- Benim için h?zl? moda ma?azas?nda kullan?lan kartlar (dön kart, ürün tan?t?m kartlar?, kampanya kartlar?, indirim kartlar?, ölçü kartlar?, bilgilendirme kartlar? gibi...) önemlidir.
D14- Benim için h?zl? moda ma?azas?nda ma?azada bulunan ekipmanlar (aynalar, ürün ta??ma çantalar?, hediye paketi, po?etler gibi...) önemlidir.
D15- Benim için h?zl? moda ma?azas?nda deneme kabinlerinin yerle?imi önemlidir.
D17- Benim için h?zl? moda ma?azas?nda deneme kabinlerinin boyutu önemlidir.

?nsan Faktörü (5 Madde)

E3- Benim için h?zl? moda i?letmesinde çal??anlar?n davran??lar? önemlidir.
E4- Benim için h?zl? moda i?letmesinde çal??anlar?n yakla??mlar? önemlidir.
E5- Benim için h?zl? moda i?letmesinde çal??anlar?n giyimi önemlidir.
E6- Benim için h?zl? moda i?letmesinde çal??anlar?n temizli?i ve ki?isel bak?m? önemlidir.
E7- Benim için h?zl? moda i?letmesinde çal??anlar?n bilgi düzeyi önemlidir.

ARABPSYCHOLOGY.COM